

Tiedonhaun uutiskirje

5/2022

Mediakritiikki

Informaatiovaikuttaminen, valeuutisointi, manipulointi, propaganda...Tiedon viidakko vaatii entistä enemmän välineitä tiedon oikeellisuuden varmistukseen sekä vaikuttamisen keinojen tunnistukseen. Mediataitomateriaalia on aina lapsille suunnatusta ammattilaisten käyttöön tähdättyyn asti.

Kirjastot.fi:n Tiedonhaun opastuksessa on lueteltu **muistilista tarkistettavista asioista** verkon tiedonlähteen analysoinnissa. Myös sivu **materiaalia mediakasvatukseen, lähdekritiikkiin ja keskusteluihin** luo katsauksen hyviin välineisiin.

Makupalat.fi:n **Faktat ja mediakritiikki** kokoaa käyttökelpoisen paketin aineistoa mediakritiikkiä harjoittelevalle.

Faktantarkistuksen välineitä

Valheenpaljastajan blogi arvioi median sisältöjä ja valottaa huijausten eri metodeja. Valheenpaljastaja on myös luonut **opetuspaketin koululaisille aiheesta**.

Bellingcat on merkittävä valheellisen tiedon analysoija. Suomalainen **Faktabaari** on sekin jo vakiintunut faktantarkistusyhteisö.

Muokatun kuvan lukutaito valaisee havainnollisesti, miten kuvat voivat pettää.

Tutkittua tietoa tuottavat luotettavat julkaisijat. **Finna.fi:n Oikopolku tutkittuun tietoon** tarjoaa yhden polun sen äärelle, **Makupalat.fi tieteellinen julkaisutoiminta** toisen.

Mediakasvatus

Mediakritiikin ja digitaitojen opiskelun voi aloittaa **Yle oppimisen: Media ja digitaidot** -osassa.

Tampereen yliopiston tuottama **Sisältösekaannuksen mediaopas** esittelee vaikuttamisen, manipuloinnin ja väärän informaation välittämisen tapoja verkossa, samoja asioita käsittelee **Project Caverna : tunnista disinformaation strategiat**. Uutistenluvun karikkokokohdat listaa tiiviisti **Pelkkää feikkiä: Valeuutiset ja 8 muuta tapaa johtaa harhaan**.

Makupalat.fi **mediakasvatus**

Oppimateriaaleja

Oppimateriaalia aiheesta löytyy monen ikäisille. Koulukinon **Disinformaatio ja valemedia**, Aikakausmedian **Totta kai -oppimateriaali**, Uutismedian liiton **Onko tämä totta? -oppimateriaali** ja Mediakasvatusseuran **Media Coach EDU -materiaalit** sisältävät konkreettisia esimerkkejä sekä harjoituksia.

Ylen **Trollitehdas** ja **Trollibunkkeri** ovat mediataitoja kasvattavia pelejä.

Makupalat.fi
mediakasvatusoppimateriaalit

Kirjastokaista: Sananvapaus ja valeuutiset

Kirjastokaistan tuore **Sananvapaus ja valeuutiset -koulutus** sisältää tehokkaan katsauksen informaatiovaikuttamiseen useammasta näkökulmasta.

Makupalat.fi

EU : Digital Services Act

Digiä mulle, sulle ja meille

Maagisessa paikassa

Ajankohtainen kokoelma

Faktat ja mediakritiikki

Kysy kirjastonhoitajalta

Onko totta, että Gösta Sundqvist ei käynyt kertaakaan ulkomailla?

[Makupalat.fi](#) [Twitter @Makupalat](#) [Tiedonhaku](#) [Digiopastus](#)

Tiedonhaun uutiskirjettä julkaisee Kirjastot.fi.

Osoitelähde: Asiakasrekisteri, Tiedonhaun uutiskirjeen tilaajat.
[Jos haluat peruuttaa tilauksesi, klikkaa tästä.](#)